

Undangongu- maður 100 ár

Komandi mánadag verða 100 ár síðandi Victor Danielsen varð føddur. Hann doyði kyndilsmessudag 2. februar, í 1961.

Tilkomin fólk minnst Victor Danielsen, sum við sínum framúr evnum á mongum økjum og einum óvanliga stórum arbeiðssemi setti dám á í lítla landi okkara í meiri enn 40 ár.

Nútiðin og framtíðin fer at minnst Victor Danielsen sum mannin, ið umsetti Bíbliuna til føroyskt. Bíblian í hansara umseting kom út hin 19. mars 1949 ella fyri 45 árum og einari viku síðan.

Vit loyva okkum her at endurgeva brot úr tí, sum Magnus Dam Jacobsen skrivaði um Victor Danielsen, tá hann skrivaði í Grønlandi við Kongshavn. Synd er at siga, at nógv er skrivað um Victor Danielsen og felags fyri nógv av tí, sum er fest á blað er, at tað eru fólk úr somu samkomu, sum Victor stóð í, brøðrasamkomuni, ið hava skrivað og greitt frá.

Magnus dylur ikki yvir, at tað er sum ein uttan fyri standandi, at hann sær Victor Danielsen. Okkurt av tí, hann kemur inn á, er ikki í samsvar við veruleikan, men lýsingin gevur greiða ábending um, hvørjum maðurin var bergtikin av og ynskti at ofra alt sitt liv og sína orku fyri.

Í komandi viku fara vit at gera meira burtur úr merkismanninum Victor Danielsen.

Brøðrasamkoman kyknaði upp í Plymouth í 1820-unum. Til Føroyar kom hon seinast í 1800-talinum við William Sloan, trúboðara. Hesin maður var kent sum fitt og elskuligt fólk. Hann var urtagarðsmaður, ið stillfóru og tolin sáði tey fyrstu sáðkornini í Harrans urtagarði. Men hann, ið rættuliga setti ferð á, var Victor Danielsen. Hesin rúmaði bæði Luther og Ignatius Loyale. Manisku kraftina og trúna hjá Luther, stálviljan og logiska hugsanarháttin hjá Kaptajn

Loyale, ið stovnaði jesuittarnar, andstøðubólkin, framherjarnar hjá katolikkunum móttogis trúbotini. Ágrýtin, arbeiðsamur, einki himpr, eingin ivi, ein andaligur bulldozari. Victor var skúlalærari, men, sum tann Harrans stríðsmaður hann var, eyðkendur strúglari, tagði hann ikki við boðskapi sínum innan skúlagátt, men bar hann við sær allastaðni. Hetta kundi ikki ganga, at skúlastovurnar vóru gjørdar til møtusalir, hann varð tí settur frá sum lærari.

Lagt til rættis: Jóannes Hansen

Ein Harrans stríðsmaður á herferð skrivaði Magnus Dam Jacobsen í tekstinum til hesa mynd. Victor Danielsen í Kollfjarðadali. Her stendur hann framman fyri opna køksgluggan og ber fram sín vitnisburð. Til viks Dánjal, elsti sonur Victors og Tom, tað er bara ein Tom.

Men hetta var, sum at seta eld í fjús. Nú tók hann rættuliga dyk á seg, lívsverkið skuldi fullførast. Hann ferðaðist um oyggjarnar í líkindum og ólíkindum. Hann var hin føddi slóðbrótarin. Einki var ógjørligt fyri hann og Várharra. Varð hann ikki boðin inn, stóð hann í túninum við kollinum í samanløgðum hondum og bar fram boðskapin. Komi at hugsa um mynd úr Kollafirði, har Victor stendur júst soleiðis framman fyri opnan køksglugga. Stutt frá honum sita Tom, tað er bara ein Tom, og Dánjal, elsti sonur Victor. Dánjal greiddi mær frá, at har vóru teir boðnir inn. Mamma segði frá innan úr Skála: »Hvørja ferðina Victor kom til bygðina, stóð maður fyri honum við ár á lofti og rak hann um borð aftur. Hetta endurtók seg í fleiri ár, men so setti Victor fótin á land, maðurin við árinu var deyður.

Stóð ein dagin úti á Fornagørðum, blikksmiðj-

uni hjá Kjølbó, tá verfaðir, Erling Høgenesen, var stjóri, og tosaði við Dánjal. Tá segði hesin, at faðir hansara hevði lagt pennin frá sær. Hetta helt hann vera so løgdið, tí teir vóru tveireinir, faðir hansara og pennurin. Stutt eftir hesa samrøðu doyði Victor. Sama dag kom eg fram á Arnstein Niclasen, ið stóð á trappuni til verkstaðin. Hann var í djúpum tonkum. Fregnaðist, hvat hann hugsaði um? »Jú«, var svarið, »hvussu brúkti Victor talentina, hvat legði hann eftir seg?»

Ja, líta vit aftur um bak, er at undrast á, at einsamallur maður hevur verið førur fyri at avrika so nógv. Hann umsetti fyrstu føroysku bíbliuna ikki minni enn tveir ferðir. So vítt eg havi frætt, var orsøkin tann, at fyrsta umsetingin var farin til Noregis til prentingar, men so kom heimsbardagin annar. Eftir bardagan helt hann